

РЕПУБЛИКА СРПСКА
РЕПУБЛИЧКИ ЗАВОД ЗА СТАТИСТИКУ
REPUBLIKA SRPSKA
INSTITUTE OF STATISTICS

ГОДИШЊЕ ИСТРАЖИВАЊЕ ПОЉОПРИВРЕДНИХ ГАЗДИНСТАВА

2018

МЕТОДОЛОШКО УПУТСТВО
Бања Лука, новембар 2018.

НАЧЕЛНИК ОДЈЕЉЕЊА ЗА ПУБЛИКАЦИЈЕ, ОДНОСЕ СА ЈАВНОШЋУ И ПОВЈЕРЉИВОСТ СТАТИСТИЧКИХ ПОДАТАКА: Владан Сибиновић

ПРИПРЕМА РУКОПИСА: Нада Шобот, Лазо Шегрт, Бранислав Гојковић, Данијела Савановић Вебер, Татјана Живковић Бањац,

ГРАФИЧКА ПРИПРЕМА И КОРИЦЕ: Владан Сибиновић

САДРЖАЈ

I ОПШТЕ НАПОМЕНЕ.....	5
1.1. УВОД.....	5
1.2. ЗАКОНСКЕ ОСНОВЕ.....	5
1.3. ЈЕДИНИЦЕ ПОСМАТРАЊА	5
1.4. РЕФЕРЕНТНИ ДАН И ПЕРИОД АНКЕТИРАЊА	5
1.5. ИНСТРУМЕНТИ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ АНКЕТЕ.....	5
1.6. ЗАШТИТА ПОДАКА.....	6
II ОРГАНИЗАЦИЈА И СПРОВОЂЕЊЕ АНКЕТЕ	6
2.1. ЗАДАЦИ И ОБАВЕЗЕ АНКЕТАРА	6
2.2. ЗАДАЦИ И ОБАВЕЗЕ КОНТРОЛОРА.....	8
2.3. ЗАДАЦИ И ОБАВЕЗЕ КООРДИНАТОРА	8
III УПУТСТВО ЗА ПОПУЊАВАЊЕ АНКЕТНОГ УПИТНИКА.....	8
3.1. ТЕХНИКА ПОПУЊАВАЊА УПИТНИКА.....	9
3.2. ПОПУЊАВАЊЕ УПИТНИКА.....	9
ПОГЛАВЉЕ 1. ОПШТИ ПОДАЦИ О ГАЗДИНСТВУ	9
ПОГЛАВЉЕ 2. УКУПНО ЗЕМЉИШТЕ	10
ПОГЛАВЉЕ 3. БИЉНА ПРОИЗВОДЊА И УПОТРЕБА ПОЉОПРИВРЕДНИХ ПРОИЗВОДА	13
ПОГЛАВЉЕ 4. БРОЈНО СТАЊЕ СТОКЕ И СТОЧНА ПРОИЗВОДЊА	18
ПОГЛАВЉЕ 5. КЛАЊЕ СТОКЕ.....	26
ПОГЛАВЉЕ 6. ПРОИЗВОДЊА И УПОТРЕБА МЛИЈЕКА НА ГАЗДИНСТВУ.....	26
ПОГЛАВЉЕ 7. ПРОМЕТ ПОЉОПРИВРЕДНОГ ЗЕМЉИШТА	28
ПОГЛАВЉЕ 8. РАДНА СНАГА НА ГАЗДИНСТВУ.....	29
IV РАД НАКОН ЗАВРШЕНОГ АНКЕТИРАЊА.....	30
4.1. Анкетар.....	30
4.2. Контролор.....	30
Прилог: Кодна листа усјева.....	31

ПРЕДГОВОР

Анкета „Годишње истраживање пољопривредних газдинстава 2018“ (у даљњем тексту Анкета) - образац ГИПГ- ППЛ, статистичко је истраживање које се спроводи једанпут годишње, у децембру, и чије спровођење на терену траје двије седмице.

Прикупљени подаци односе се на засијане површине и остварену производњу ратарских култура, поврћа, воћа и грожђа, планове сјетве за наредну годину, бројно стање стоке и сточну производњу, клање стоке на газдинству, производњу и употребу млијека на газдинству, радну снагу, вриједност и површину купљеног и закупљеног пољопривредног земљишта.

Јединица посматрања у овој Анкети је породично пољопривредно газдинство које је изабрано у узорак методом случајног избора.

За спровођења ове Анкете припремљени су Упитник и Упутство, које садржи неопходна методолошка објашњења, упутство за попуњавање обрасца, као и обавезе свих учесника у Анкети.

Период прикупљања података је од 1. до 15. децембра текуће године. Почетак анкетирања је 1. децембар, ујутро.

Приликом припреме Упитника и Упутства коришћене су статистичке норме садржане у ЕУ регулативама, методолошким упутствима, препорукама и објашњењима Евростат-а, а у циљу добијања међународно упоредивих података.

I ОПШТЕ НАПОМЕНЕ

1.1. УВОД

“Годишње истраживање пољопривредних газдинстава, 2018“ представља основно истраживање у области статистике пољопривреде.

Овим истраживањем обезбјеђују се подаци о пољопривредним површинама по категоријама коришћења земљишта, површинама под појединим усјевима, годишњој биљној производњи и употреби добијених усјева, бројном стању стоке, сточној производњи и годишњем билансу стоке, производњи и употреби кокошијих јаја и млијека (све врсте млијека – кравље, овчије и козије), мјесечном клању стоке и живине на газдинству, куповини и закупу пољопривредног земљишта и радној снази на газдинству.

1.2. ЗАКОНСКЕ ОСНОВЕ

Ово истраживање се проводи у складу са Законом о статистици Републике Српске („Службени гласник Републике Српске”, број 85/03) и Статистичким програмом Републике Српске за период 2018 – 2021 (“Службени гласник Републике Српске” број 21/18).

1.3. ЈЕДИНИЦЕ ПОСМАТРАЊА

Јединица посматрања у Анкети јесте „породично пољопривредно газдинство” или „газдинство” изабрано у узорак методом случајног избора.

Пољопривредно газдинство представља самосталну јединицу у техничком и економском смислу, која има јединствено управљање и која обавља пољопривредне дјелатности, било да је у питању главна или секундарна дјелатност газдинства. Газдинства могу бити породична пољопривредна газдинства и правна лица/предузетници (пољопривредна предузећа и задруге).

1.4. РЕФЕРЕНТНИ ДАН И ПЕРИОД АНКЕТИРАЊА

Годишње истраживање пољопривредних газдинстава спроводи се у периоду од 1. до 15. децембра 2018. године.

Референтни дан (1. децембар 2018. године) односи се на податке о броју стоке.

Референтни период (од 1. децембра 2017. до 30. новембра 2018. године), односно посљедњих 12 мјесеци од критичног дана, односи се на податке о:

- Коришћењу пољопривредних површина и производњи биљних усјева,
- Начину употребе пољопривредних производа,
- Производњи млијека, меда, вуне и клању стоке на газдинству,
- Билансу стоке,
- Радној снази на газдинству.

За податке о промету пољопривредног земљишта користи се референтни период од 1. јануара до 31. децембра 2018. године.

1.5. ИНСТРУМЕНТИ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ АНКЕТЕ

За реализацију Анкете „Годишње истраживање пољопривредних газдинстава“ користе се сљедећи методолошки инструменти:

- Листа породичних пољопривредних газдинстава (образац ГИПГ – ЛГ),
- Упитник за Годишње истраживање пољопривредних газдинстава (образац ГИПГ-ППГ),
- Методолошко упутство за спровођење „Годишње истраживање пољопривредних газдинстава“,
- Кодна листа усјева (саставни дио Методолошког упутства),
- Писмо за домаћинство о спровођењу Анкете,
- Овјерено овлашћење и акредитација за анкетара,
- Извјештај анкетара о току анкетирања (образац ГИПГ - А),
- Извјештај контролора о току анкетирања (образац ГИПГ – К),
- Извјештај координатора о извршеним контролама рада на терену (образац ГИПГ – С).

1.6. ЗАШТИТА ПОДАТАКА

Лични и други подаци прикупљени у Анкети представљају службене статистичке податке и као такви користе се искључиво у статистичке сврхе и неће се објављивати као појединачни, односно подлијежу посебној заштити, која ће бити обезбијеђена у свим фазама реализације истраживања.

Непосредни извршиоци дужни су да поступају у складу са Законом о статистици Републике Српске и Законом о заштити личних података и да податке до којих долазе у току анкетирања чувају као пословну тајну.

II ОРГАНИЗАЦИЈА И СПРОВОЂЕЊЕ АНКЕТЕ

2.1. ЗАДАЦИ И ОБАВЕЗЕ АНКЕТАРА

Најодговорнији дио посла имају анкетари, јер од њиховог савјесног рада зависи и успјех овог истраживања. Анкетари су задужени да методолошки исправно прикупе податке од одабраних породичних пољопривредних газдинстава и да их на исправан начин упишу у Упитник, водећи рачуна о повјерљивости индивидуалних података.

Рад анкетара прије одласка на терен

Прије почетка спровођења истраживања сваки анкетар мора да присуствује обуци коју организује Републички завод за статистику Републике Српске. На обуци анкетар ће бити упознат са начином рада и методологијом спровођења истраживања. Такође, на обуци анкетар ће добити потребан анкетни материјал, као и бројеве контакт телефона ради евентуалних додатних обавјештења и инструкција.

На самој обуци, контролори ће уручити анкетарима сљедеће документе и материјале:

- Листа породичних пољопривредних газдинстава (у даљем тексту Листа),
- Анкетне упитнике за изабрана породична пољопривредна газдинства (Образац ГИПГ-ППГ),
- Методолошко упутство за спровођење анкете,
- Кодна листа усјева (саставни дио Методолошког упутства),
- Писмо за газдинство о спровођењу анкете,
- Овјерено овлаштење и акредитација за анкетара,
- Извјештај анкетара о току анкетирања (образац ГИПГ - А).

У циљу што боље припреме за спровођење истраживања, анкетар је обавезан да након обуке, прегледа и проучи добијени анкетни материјал и да заједно са контролором провјери да ли је материјал комплетан.

Рад анкетара на терену

Непоредно прије почетка рада на терену, анкетар се упознаје са Листом. *Анкетар је дужан да анкетира сва газдинства са Листе породичних пољопривредних газдинстава.*

Листа породичних пољопривредних газдинстава садржи сљедеће податке за одабрана породична пољопривредна газдинства: идентификацију пољопривредног газдинства, име и презиме носиоца газдинства, назив општине/града и насељеног мјеста, његову адресу и телефон, као и податке о локацији газдинства (назив општине/града и насељеног мјеста).

Сва газдинства изабрана у узорак биће писмом обавијештена о доласку анкетара. Ако је у Листи наведен број телефона газдинства, најбоље је да анкетар најави своју посјету газдинству.

По упознавању терена, на основу Листе газдинстава и у сарадњи са контролором, анкетар треба да уради план анкетирања, тако да не испусти ниједно одабрано пољопривредно газдинство са Листе. Уколико анкетар не познаје газдинства која треба да анкетира, тражи информације о мјесту гдје се она налазе.

Анкетар не мора да се придржава редослиједа газдинстава са Листе, али је дужан да оде у свако изабрано газдинство, без обзира на то колико времена и труда изискује да га анкетира.

По доласку у газдинство, анкетар је дужан да покаже идентификацију и да објасни разлог свог доласка, наглашавајући да је ријеч о прикупљању података искључиво у статистичке сврхе и да се анкетирају само одабрана

газдинства, као и да ће се подаци користити у циљу праћења развоја пољопривредне производње на територији Републике Српске.

Одговоре на питања из Упитника тражити од носиоца газдинства, његовог супружника или другог релевантног пунољетног члана газдинства који је упућен у производне карактеристике газдинства. У случају да се не оствари контакт са члановима газдинства из првог покушаја, потребно је направити још двије посјете у различито вријеме.

У случају појаве грешака током анкетирања, потребно је прецртати погрешни податак и видно написати исправни податак или користити нови Упитник.

У току свог рада на терену, анкетар је обавезан да се придржава правила датих у овом Методолошком упутству, као и инструкција добијених на обуци.

Када почне анкетирање треба се придржавати сљедећих упутстава:

- Одвојити довољно времена за анкетирање,
- Избјегавати сваки разговор или став који би могао водити у дискусију са саговорником, односно држати се само теме из Анкете,
- Избјегавати што је више могуће, анкетирање у присуству лица које није члан газдинства, јер би испитаник могао дати другачије одговоре у присуству другог лица,
- Не налазити се изненађеним било којим одговором испитаника,
- Стриктно се придржавати редослиједа и форме питања из Упитника,
- Читати питања без икаквог вршења утицаја на испитаника и сугерисања могућих одговора (нпр. „Јел' тако да вршите клање стоке на имању?“),
- Увијек оставити испитанику довољно времена да одговори на постављено питање,
- Ако испитаник не разумије, објаснити му пажљиво који је циљ питања, пазећи при томе да се ни на који начин не измијени смисао питања,
- На самом крају анкетирања, пажљиво провјерити Упитник да нема пропуштених одговора или одговора уписаних на погрешном мјесту. У случају да их буде искористити присуство испитаника да се исправе. Имати на уму да ће контролор још једном провјерити Упитник, тако да ће анкетар, у случају испуштених или погрешно уписаних одговора, морати још једном посјетити то газдинство и исправити грешке,
- Анкетирање завршити захваљујућем испитанику за пружене информације, за вријеме и труд који је уложио, имајући у виду могућу потребу поновног доласка у газдинство.

Анкетар попуњава упитник на основу изјаве носиоца газдинства или другог члана газдинства који је упућен у пословање газдинства. За евентуалне напомене и објашњења за уписане податке, анкетар може да користи простор на посљедњој страни Упитника (напомена). Анкетар обавезно, по завршетку анкетирања, уписује своју шифру, име и презиме, те вријеме завршетка анкетирања.

За додатна објашњења или евентуалне проблеме који се могу појавити у току рада, анкетар се може обратити свом контролору. Анкетар је дужан да се на свака 3 дана састане са контролором и до тада попуњене упитнике преда на контролу. Контролор ће спровести контролу упитника и извршити њихов пријем уколико се увјери у њихову исправност и комплетност. У супротном, исправља грешку заједно са анкетаром или враћа анкетара у поновни обилазак газдинста.

Анкетар треба да се понаша у складу са сљедећим правилима:

- Да обавља анкетирање путем личних посјета газдинствима у циљу прикупљања информација,
- Да предаје контролору испуњене Упитнике према претходно утврђеном плану предаје са правилно унесеним информацијама,
- У случају када не пронађе изабрано газдинство, да обавијести о томе контролора,
- Одлази у посјете газдинству пристојно одјевен и да се понаша максимално професионално, јер је то значајан аспект сарадње газдинства и осигурање квалитетних података,
- Не смије да промијени ниједну информацију коју добије од испитаника, изузев ако је заједно са испитаником утврдио да се ради о грешци,
- Информације које пружа испитаник су повјерљиве и не смију се коментарисати нити показивати другима, изузев контролору или другом особљу ангажованом на Анкети,
- Када се обављају разговори са испитаницима не треба да води друга лица која нису чланови радног тима Анкете,

- Да не врши притисак на испитанике, нити да их наводи на одговаре, давањем лажних обећања и информација,
- Сав анкетни материјал мора да преда контролору без икакве измјене или уништавања.

Када се контактирају изабрана газдинства, анкетар би требао тражити да разговара са носиоцем изабраног газдинства. Треба културно и пријатељски поздравити то лице, потом се представити и показати акредитацију, укратко објаснити сврху и значај Анкете и потребу да испитаник газдинства сарађује у Анкети „Годишње истраживање пољопривредних газдинстава“.

Обавезно нагласити да су подаци који се прикупљају повјерљиви. Ово истицање повјерљивости је од кључне важности да би се избјегао сваки страх од злоупотребе датих података. Сви подаци користе се искључиво у статистичке сврхе. Подаци који би на било који начин појединачно идентификовали било која лица или газдинство ће бити заштићени. Треба нагласити да је ово регулисано и постојећим Законом о статистици Републике Српске (Закон о статистици Републике Српске, „Службени гласник Републике Српске“, број 85/2003).

Анкетар предаје свом контролору Извјешај у траженој форми о обављеном теренском раду. Након што се у потпуности заврши теренски рад, анкетар враћа контролору сва документа и материјале.

2.2. ЗАДАЦИ И ОБАВЕЗЕ КОНТРОЛОРА

Контролори су лица која су одговорна за рад на терену, а нарочито за усмјеравање и координацију рада анкетара, те временски и методолошки исправно спровођење свих анкетних активности.

Задачи контролора су:

- Обезбједити адекватан простор у статистичким просторијама за обуку анкетара као и простор за чување попуњених упитника,
- Извршити обуку анкетара и предати им сав материјал током обуке,
- Уручити анкетарима акредитације и овлашћења,
- Организовати потписивање уговора са анкетарима,
- Надzirати рад анкетара током теренског рада путем телефона и контрола на терену у циљу процјене да ли су упитници исправно попуњени у складу са методологијом водећи рачуна да сви анкетари буду равномјерно контролисани. Контроле на терену спроводе се на сличан начин, тако да сви анкетари буду контролисани током периода теренског рада,
- Давати анкетарима методолошка упутства и рјешавати дилеме у случају двосмислених одговора,
- Извршити замјену анкетара који не слиједу упутства и погрешно попуњавају упитнике и поред упозорења контролора,
- Осигурати да се све активности спроводе у складу са методологијом и договореним роковима,
- Рјешавати све проблеме са којима се анкетари сусрећу на терену и по потреби, контактирати са координаторима из Републичког завода за статистику Републике Српске,
- Вршити сталну контролу материјала преузетог од анкетара и по потреби, захтијевати од анкетара да на лицу мјеста (у газдинству) изврши евентуалне исправке.

Након што се у потпуности заврши теренски рад, контролор враћа Републичком заводу за статистику Републике Српске сва документа и материјале, те предаје Извјештај о обављеном раду у траженој форми.

2.3. ЗАДАЦИ И ОБАВЕЗЕ КООРДИНАТОРА

Координатор Републичког завода за статистику Републике Српске је лице које је одговорно за досљедну примјену методологије на којој се Анкета заснива и за успјешну реализацију свих фаза у току спровођења Анкете. Координатор ће бити у контакту са контролорима путем телефона и по потреби на терену.

III УПУТСТВО ЗА ПОПУЊАВАЊЕ АНКЕТНОГ УПИТНИКА

У циљу што коректнијег попуњавања упитника за „Годишње истраживање пољопривредних газдинстава“ (Образац ГИПГ- ППГ) од стране анкетара, припремљено је Методолошко упутство. Оно обухвата генералне принципе начина попуњавања обрасца као и дефиниције термина који се појављују у Упитнику.

3.1. ТЕХНИКА ПОПУЊАВАЊА УПИТНИКА

За свако пољопривредно газдинство са Листе, анкетар је дужан да попуни један образац током интервјуисања носиоца или неког другог члана породичног пољопривредног газдинства, који је упућен у структуру газдинства.

Да би се унос и обрада података извршили правилно, потребно је да сви упитници буду испуњени једнообразно, тј. према инструкцијама добијеним на обуци и према овом упутству.

Попуњавање упитника обавља се искључиво хемијском оловком плаве боје. Анкетар мора пажљиво и читко да уписује бројеве у одговарајуће редове, без водећих нула.

Уколико нема појаве (не постоји податак) поља остају празна, односно не уписују се цртице или нуле.

Саставни дио Методолошког упутства јесте **Кодна листа усјева**. Она се састоји од назива главних и појединачних усјева са придруженим бројчаним кодовима. Анкетар је обавезан користити Кодну листу усјева приликом попуњавања табела које се односе на биљну производњу и употребу пољопривредних производа (Поглавље 2), уписујући називе усјева и њихове одговарајуће кодове, а у складу са одговорима испитаника.

3.2. ПОПУЊАВАЊЕ УПИТНИКА

За свако газдинство са Листе газдинстава, анкетар је обавезан да исправно упише идентификацију пољопривредног газдинства (осмоцифрени број који се налази на Листи поред сваког газдинства) у одговарајућа поља, без обзира на то да ли је газдинство анкетирано или не.

Поред тога, анкетар обавезно уписује датум анкетања (дан и мјесец), почетак анкетања (час и минут), али само у случајевима када је газдинство са Листе анкетирано, односно шифру анкетара без обзира да ли је газдинство анкетирано.

ПОГЛАВЉЕ 1. ОПШТИ ПОДАЦИ О ГАЗДИНСТВУ

Одзив газдинства

Одговор на ово питање зависи од ситуације на терену, која може бити другачија од очекиване, пошто су газдинства подложна промјенама, као што су гашење газдинства, пресељење, подјела газдинства и сл. Може се очекивати да одређени број газдинстава одбије сарадњу или да њихове чланове анкетар не пронађе.

У одговарајућим случајевима анкетар поступа на сљедећи начин:

- **Статус 1.** Уколико анкетар пронађе газдинство са Листе, а то газдинство се бави пољопривредном производњом и не одбија сарадњу, код питања *Одзив газдинстава* треба означити редни број 1 – *Газдинство је интервјуисано*,
- **Статус 2.** Ако се газдинство са Листе подијелило на два или више дијелова, потребно је за свако од новонасталих газдинстава попунити посебан упитник. У том случају, идентификација (ИПГ матичног газдинства са Листе) ће бити идентична за сва новонастала газдинства, а редни број који се додаје након идентификационог броја ће бити различит у зависности од броја новонасталих газдинстава (додајући /1, 2...). Након тога неопходно је уписати идентификационе податке сваког од новонасталих газдинства, адресу становања носиоца тих газдинства и локацију, Уколико се газдинство подијелило на више од два газдинства, за свако новонастало газдинство уноси се редни број 3, 4 ... до n (n је број новонасталих газдинстава)
- **Статус 3.** Уколико и поред свих настојања, чланови газдинства одбију сарадњу са анкетаром, треба означити редни број 3 – *Газдинство је одбило сарадњу*,
- **Статус 4.** Ако газдинство више не обавља пољопривредну активност из социјалних, економских или неких других разлога, код овог питања треба означити редни број 4 – *Газдинство се не бави пољопривредом*. Овај статус треба означити и у случајевима када је газдинство угашено, односно више не постоји,
- **Статус 5.** Уколико су у периоду трајања анкетања чланови газдинства одсутни из различитих разлога, тако да анкетар није имао кога да интервјуише, треба означити број 5 – *Одсуство чланова газдинства*.
- **Статус 6.** Ако анкетар не може да пронађе газдинство на адреси са Листе газдинстава, треба означити број 6 – *Адреса газдинства је непозната или нетачна*,
- Ако се газдинство преселило, а налази се у истом насељу, треба га пронаћи и анкетирати. У том случају, приликом попуњавања идентификационих података газдинства, анкетар уписује нову адресу газдинства, а не адресу са Листе.

У случајевима одзива газдинства (*Статус 1 и 2*), анкетар наставља попуњавање упитника.

Уколико је газдинство одбило сарадњу (*Статус 3*) или се не бави пољопривредом (*Статус 4*), односно уколико су чланови газдинства одсутни (*Статус 5*) или је адреса непозната (*Статус 6*), неопходно је завршити анкетање потписом и евентуалном напоменом у вези са статусом газдинства.

За свако газдинство са Листе мора да постоји упитник и попуњена сљедећа поља: идентификациони број газдинства, шифра анкетара и одговарајући статус газдинства.

Идентификациони подаци газдинства

У случају да се газдинство анкетира (означен статус 1 или 2 на питање *Одзив газдинства*), анкетар наставља са попуњавањем идентификационих података о пољопривредном газдинству: име, презиме и матични број носиоца газдинства.

Носилац породичног пољопривредног газдинства јесте лице које је економски и правно одговорно за рад газдинства и на чије име функционише газдинство, односно лице које преузима ризике рада.

Носилац газдинства не мора бити лице са Листе, тако да идентификациони подаци носиоца газдинства могу бити исти или различити од идентификационих података о пољопривредном газдинству из Листе газдинства.

Адреса становања носиоца газдинства

Након идентификационих података, у упитник се уносе подаци о адреси становања носиоца газдинства односно: назив општине/града, назив насеља, улица и кућни број, као и електронска адреса и број телефона.

Адреса носиоца газдинства јесте адреса стварног становања носиоца газдинства. Обавезно је уписати адресу становања носиоца газдинства, без обзира на то да ли је она иста или се разликује од адресе носиоца газдинства наведене у Листи.

Локација газдинства

Након адресе становања, анкетар уписује назив општине/града и насељеног мјеста у ком је лоцирано пољопривредно газдинство.

Локација пољопривредног газдинства је мјесто на којем се одвија цјелокупна пољопривредна производња или њен највећи дио (мјесто гдје се налазе пољопривредни објекти или највећа површина коришћеног пољопривредног земљишта). Локацију одређује испитаник. У случају да је насеље у коме се налазе пољопривредни објекти различито од насеља у којем се налази највећа површина коришћеног пољопривредног земљишта, локацију газдинства уписати на основу изјаве даваоца података.

Подаци о локацији газдинства се обавезно уписују без обзира да ли су исти или различити од података о адреси носиоца газдинства.

Пољопривредна газдинства уписана у Регистар пољопривредних газдинстава Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Српске, обавезно уписују број пољопривредног газдинства у Регистру.

ПОГЛАВЉЕ 2. УКУПНО ЗЕМЉИШТЕ

(пољопривредна година: 1. децембар 2017. до 30. новембар 2018. године)

Табела 2.1. КОРИШЋЕЊЕ ЗЕМЉИШТА НА ГАЗДИНСТВУ

Укупно коришћено пољопривредно земљиште представља укупну површину под ораницама и баштама/вртовима/окућницама, сталним травним површинама (ливадама и пашњацима), сталним усјевима (воћњацима и виноградима, расадницима) коришћену од стране газдинства.

Подаци се дају само за површине које газдинство користи, тј уписати коришћене пољопривредне површине у власништву газдинства укључујући површине узете у закуп (за новац, бесплатно коришћење, наполица, узурпирано и слично).

Површина пољопривредног земљишта у власништву газдинства је земљиште у власништву свих чланова газдинства, односно у власништву правног лица/предузетника које се користило у посматраном периоду. Површине газдинства које су дате у закуп или на коришћење другима неће се обухватити.

Површине се исказују у дунумима са двије децимале. Ако испитаник користи друге јединице мјере, анкетар је обавезан да их прерачуна у дунуме и упише у упитник.

Јединице мјере које се обично користе за пољопривредно земљиште су хектар (ha), дунум, ар (a) и m^2
 1 хектар = 10 дунума = 100 ара = 10 000 m^2
 1 дунум = 10 ара = 1 000 m^2
 1 ар = 100 m^2

Оранице су земљишта која се ору и копају и на којима се стално по утврђеном реду (плодореду) засијавају усјеви. Под плодоредом се подразумева редовно и унапријед одређено смјењивање усјева на неком земљишту у циљу ефикаснијег коришћења хемијских и физичких својстава тла.

Баште/вртови/окућнице у већини случајева се налазе око куће, али такође могу бити у пољима, али одвојене од осталог пољопривредног земљишта. На њима се узгајају разноврсне врсте поврћа, цвијећа и воћа, али на малим површинама. Углавном се ти производи користе за властиту потрошњу и не улазе у плодоред усјева на ораницама.

На ораницама се узгајају жита, махунарке, кртоласто-корјенасто биље, индустријско биље, поврће (на отвореном и под заштитом), ароматично и украсно биље, зелено крмно биље, вишегодишње траве засијане на ораницама, сјеме и садни материјал. Такође, у површине под ораницама укључују се и површине угара.

Уколико се иста површина ораница и башта користила за различите усјеве или засаде (истовремено или једно за другим), приказати површину само једном, и то под главним усјевом (усјев са највећом производном вриједношћу).

Ред 1. Оранице/баште/вртови (искључујући поврће), под главним усјевом - у оквиру овог реда уписују се површине ораница и башта/вртова засијаних у референтном периоду (житарице, махунарке, корјенасте културе, индустријско и ароматично биље, крмно биље, цвијеће и украсно биље, божићно и украсно дрвеће а искључујући поврће). У колони 3 уписује се укупна површина под наведеним усјевима, а у колону 4 само површина у башти/врту.

Ред 2. Површине под поврћем на отвореном или под ниском заштитом - у оквиру овог реда уписују се површине ораница и башти/вртова засијаних поврћем у референтном периоду, на отвореном или под ниском заштитом (топле леје, површине под ниским тунелима који су неприступачни људима, као и површине под танком пластиком или тканином положеном на земљу). У колони 3 уписују се укупне површине под поврћем, а у колону 4 само површине под поврћем у баштама/вртовима.

Ред 3. Површине под поврћем у пластеницима и стакленицима - у оквиру овог реда уписују се површине ораница и башти/вртова засијаних у референтном периоду под поврћем у пластеницима и стакленицима (површине под чврстом пластиком, меком пластиком или стаклом која су приступачна људима и које могу имати уграђену уобичајену инсталацију попут уређаја за наводњавање, гријање и сл.). У колони 3 уписују се укупне површине под поврћем у пластеницима и стакленицима, а у колону 4 само површине под поврћем у пластеницима и стакленицима у баштама/вртовима.

Ред 4. Угари - су површине ораница које за одређено вријеме (најмање годину дана) не користе за пољопривредну производњу, већ се остављају на „одмору“.

Разликују се слиједеће врсте угара:

- Црни угар: површина се преоре и не засије,
- Зелени угар: површина се преоре и засије усјевима за зеленишно ђубрење (лупине, дјетелина).

Ако су површине ораница дуже од двије године на одмору, и не користе се, сврстаће се у некоришћено пољопривредно земљиште (табела 2.1. ред 10.).

Ред 5. Воћњаци интензивни – сматрају се они засади у којима се редовно примјењују савремене агротехничке мјере (обрада, њега, прскање и др.), а подигнути су на већим површинама примјеном плантажних система.
Уписују се површине само интензивних воћњака.

Воћњаци су вишегодишњи засади на којима су засађена воћна стабла, а у сврху производње воћа. У оквиру воћњака уписују се површине земљишта на којима су засађена стабла, грмља и ситно јагодичасто и бобичасто воће (малина, купина, боровница, рибизла и др.), а која служе за производњу воћа.

Ред 6. Виногради плантажни – су они засади у којима се редовно примјењују савремене агротехничке мјере (обрада, њега, прскање и др.), а подигнути су обично на већим површинама примјеном плантажних система. Виногради јесу земљишта на којима су засађени чокоти винове лозе у везаном узгоју.
Уписују се површине само плантажних винограда.

Ред 7. Расадници – у оквиру овог реда уписују се површине пољопривредног земљишта на којима се у посматраном периоду обављала производња садница у везаном узгоју. Они могу бити расадници воћа, лозних калемова, цвијећа и украсног биља, површине под расадом поврћа и дувана.

Ред 8. Сталне травне површине (ливаде и пашњаци) – уписују се пољопривредне површине које су се у посматраном периоду користиле за кошење или испашу стоке. То су:

Ливаде су површине обрасле травом које се редовно косе ради добијања сијена. Заједно се исказују површине природних и засијаних ливада. Дјетелиништа и луцеришта не урачунавају се у ливаде. Површине под вишегодишњим травама засијане на ораницама не урачунавају се у ливаде

Пашњаци су земљишта на којима расте трава, трње, грмље и сл. који искључиво служе за испашу стоке. Заједно се исказују низијски и планински пашњаци. Мале површине пашњака (до 1 хектара) које се налазе у оквиру шумских земљишта сматрају се шумским земљиштима, а веће површине пашњацима.

Ред 9. Укупно коришћено пољопривредно земљиште (9=1+2+3+4+5+6+7+8) - представља збир површина наведених у редовима од 1 до 8.

Ред 10. Некоришћено пољопривредно земљиште - представља површину пољопривредног земљишта којом располаже газдинство, а које се није користило дуже од двије године из економских, социјалних или неких других разлога. У ово земљиште не спадају паркови и травњаци намијењени за разоноду, као и угари.

Ред 11. Површина под шумом - сматра се свака површина већа од 5 ари (500 m²) која је обрасла шумским грмљем и дрвећем у облику састојине (у склопу), а служи за производњу шумских сортимената или има друге посебне намјене (заштитни појасеви). У ову површину спадају и површине под тополама, шумским расадницима за потребе газдинства, као и површине под шумским путевима, објектима и сл.

Не рачунају се површине под шумом мање од 500 m² (5 ари), као и површине под орасима, кестеном, врбама, комерцијалним шумским расадницима (било да су на или изван шумског земљишта), и расадницима новогодишњих јелки изван шумског земљишта (на пољопривредном земљишту).

Ред 12. Рибњаци - су изграђене водене површине на којима се налазе природна или изграђена узгајалишта риба за намјену гајења риба и рибље млађи без обзира на врсту.

Ред 13. Остало земљиште (површина под зградама, двориштем, итд.) - представља земљиште газдинства под зградама, путевима, двориштем, трстицима, барама, стјеновитим површинама, неплодним површинама, пјешчарама и другим површинама неподобним за пољопривредну производњу, којим је газдинство располагало у посматраном периоду.

Ред 14. Укупно расположиво земљиште газдинства (14=9+10+11+12+13) представља збир површина редова 9 -13.

ПОГЛАВЉЕ 3. БИЉНА ПРОИЗВОДЊА И УПОТРЕБА ПОЉОПРИВРЕДНИХ ПРОИЗВОДА

(пољопривредна година: 1. децембар 2017. до 30. новембар 2018. године)

Табела 3.1. УСЈЕВИ НА ОРЕНИЦАМА, БАШТАМА/ВРТОВИМА (житарице, махунарке, корјенасте културе, индустријско биље, ароматично биље, крмно биље, искључујући поврће)У табелу 3.1. уписују се подаци за усјеве на ореницама (без поврћа), на основу изјаве испитаника. Анкетар у расположиве редове 1-10 уписује **врсту усјева** и **код** из Кодне листе усјева - КЛУ (кодови 100, 200, 600 и 800).**Напомена: обратити пажњу за одређене усјеве тј. укључује ли се сјеме или не (погледати кодну листу).****Редослијед усјева** означити да ли се усјев сијао као главни (шифра 1) или као накнадни усјев (шифра 2). Треба имати у виду да исти усјев у овој табели може бити приказан више од једног пута, овисно од тога да ли се сије само као главни и/или накнадни усјев.**Главни усјев (шифра 1)** представља засијан усјев који остварује највећу економску корист или окупира пољопривредно земљиште током већег дијела пољопривредне године.**Накнадни усјеви (шифра 2)** спадају пострни усјеви, подусјеви, међуусјеви, комбиновани усјеви.

Пострни усјеви се засијавају после жетве стрних житарица а дозријевају током јесени. Површине на којима су засијани пострни усјеви, обухваћени су приликом снимања површина у прољеће, као површине под стрним житарицама. То су површине које се два пута засијавају у току једне економске године, а исказују се посебно да би се избјегло дуплирање.

Подусјеви се усијавају у главни усјев, који им служи као заштита. Сјетва и жетва тих усјева одвија се одвојено. Тако се на примјер, дјетелина и луцерка на прољеће усијавају у жито. У подусјеве спадају: дјетелина, луцерка, мјешавина трава.

Међуусјеви се сматрају усјеви који се сију између редова главних усјева.

Комбиновани усјев - уколико се парцела користи током године за комбинацију усјева онда се главна површина дијели између та два усјева.

Засијана површина, дунум представља укупну засијану површину неким усјевом.**Пожњевена површина, дунум** је површина са које је пожњевен усјев и убран принос. Пожњевене површине могу бити исте или мање од засијаних површина.**Укупна производња (т)** представља остварени принос усјева нормалне влажности који је добијен по завршеној жетви/берби и вршидби. У укупну производњу су већ укључени губици на пољу, жетви/берби и остали губици током жетве/бербе.**Планирана сјетвена површина за сјетвену годину 2018/2019, дунум:** уписати планиране сјетвене површине усјева укључујући реализовану јесењу сјетву у 2018. години и план за прољећну сјетву у 2019. години.**Табела 3.2. УПОТРЕБА ПРОИЗВЕДЕНИХ УСЈЕВА** (из Табеле 3.1 за пољопривредну годину: 1. децембар 2017. до 30. новембар 2018. године)Анкетар у расположиве редове 1-10 уписује **врсту усјева** и **код** усјева из Кодне листе усјева (КЛУ) за усјеве наведене у табели 3.1.**Колона 4. Укупна производња** - укупна количина производње остварене у референтном периоду која треба да буде једнака подацима из Табеле 3.1 (колона 7, за сваку врсту усјева).**Колона 5. Почетне залихе на дан 1. децембар 2017. године** - приказане су почетне залихе, а обухватају количине властитих пољопривредних производа који се налазе у залихама на почетку референтног периода.**Колона 6=4+5, Укупно расположиво = укупно искоришћено** - расположива количина производа у референтном периоду приказана је у колони 6. Она се добије кад се на укупну производњу из колоне (4) додају почетне залихе (5).У **колони од 7 до 13** уписују се количине властитих производа у зависности од њихове употребе током референтног периода:

- **Сјеме (колона 7:** укупна количина пољопривредних производа произведена и употријебљена као

- сјеме/саднице на истом газдинству),
- **Сточна храна (колона 8:** укупна количина пољопривредних производа произведена и употребљена као сточна храна на властитом газдинству),
 - **Прерађено на газдинству (колона 9:** уписују се све количине властитих производа искоришћене за прераду – добијање (нпр. пекмез, джем, салате, укисељени производи, сокови, сушени производи и сл.).

Исхрана чланова газдинства, плаћање у природи и др. (колона 10: уписују се количине властитих производа потрошених без претходне прераде на самом газдинству: исхрана чланова газдинства, поклоњено, за плаћање у природи у виду плаћања радника, замијењено за други производ и сл.).

Продаја (колона 11: уписује се продаја пољопривредних производа путем откупа, директне продаје на газдинству или тржници/пијаци или другим путем, као и продаја у иностранство).

Губици (колона 12: уписују се количине производа изгубљених на газдинству као отпад, губитак од сортирања, губици настали током складиштења, транспорта, током прераде и паковања, сушења, као и губици од штеточина).

Крајње залихе на дан 30. новембар 2018. године (колона 13: Крајње залихе обухватају количине властитих пољопривредних производа који се налазе на залихама на крају референтног периода.

Табела 3.3. ПРОИЗВОДЊА СИЈЕНА СА ЛИВАДА (пољопривредна година: 1. децембар 2017. до 30. новембар 2018. године)

Површина ливада, дунум (колона 4: Уписује се површина ливада које су редовно кошене током референтног периода).

Производња сијена, тона (колона 5: Уписује се укупни принос сијена са природних и засијаних ливада).

Табела 3.4. ПОВРЋЕ НА ОТВОРЕНОМ ИЛИ ПОД НИСКОМ ЗАШТИТОМ, укључујући леје и ниске пластичне тунеле на ораницама и баштама/вртovima (пољопривредна година: 1. децембар 2017. до 30. новембар 2018. године)

У овој табели приказати површине и производњу свјежег поврћа које се узгаја на ораницама, отвореном или под ниском заштитом (топле леје, површине под ниским тунелима који су неприступачни људима, као и површине под танком пластиком или тканином положеном на земљу). Поврће на отвореном је у систему плодореда са другим усјевима.

У овој табели уписују се **врста поврћа и код** из кодне листе усјева унутар групе усјева под кодом 300.

Као и у Табели 3.1. и овде је потребно означити **редосљед усјева** (поврћа) – главни усјев (1), накнадни усјев (2).

Засијана површина, дунум представља укупну засијану површину одређене врсте поврћа.

Пожњевена површина, дунум је површина са које је пожњевен усјев и убран принос. Пожњевене површине могу бити исте или мања од засијаних површина.

Укупна производња (kg) представља остварени принос поврћа који је добијен по завршеној жетви/берби, тј. принос по одбитку количина изгубљених приликом жетве, превозу до газдинства и слично.

Планирана сјетвена површина за сјетвену годину 2018/2019, дунум: уписати планиране сјетвене површине поврћа укључујући јесењу сјетву у 2018. години и план за прољећну сјетву у 2019. години.

Напомена: Јагоде, диње и лубенице (на отвореном пољу на ораницама, кодови 335, 332 и 333) рачунају се у поврће, јер се гаје на ораницама и агротехника им је слична као код агротехнике поврћа.

Табела 3.5. ПОВРЋЕ У СТАКЛЕНИЦИМА И ПЛАСТЕНИЦИМА НА ОРАНИЦАМА И БАШТАМА/ВРТОВИМА (пољопривредна година: 1. децембар 2017. до 30. новембар 2018. године)

Производња у стакленицима и пластеницима се одвија током цијеле пољопривредне године или дијела године. Ако се иста површина користи више пута треба је евидентирати само једном из разлога да не долази до дуплирања засијане површине. Уколико иза једне културе поврћа се врши садња друге или треће потребно их је означити као накнадни усјев.

У овој табели уписују се **врста поврћа и код** из кодне листе усјева унутар групе усјева под кодом 300.

Као у Табели 3.1. потребно је означити **редосљед усјева** (поврћа) – главни усјев (1), накнадни усјев (2).

Засијана површина, дунум представља укупну засијану површину одређене врсте поврћа.

Пожњевена површина, дунум је површина са које је пожњевен усјев и убран принос. Пожњевене површине могу бити исте или мање од засијаних површина. Ако се иста површина користи више пута треба је евидентирати под сваким усјевом.

Производња (kg) представља остварени принос поврћа који је добијен по завршеној жетви/берби, тј. принос по одбитку количина изгубљених приликом жетве, превозу до газдинства и слично.

Планирана сјетвена површина за сјетвену годину 2018/2019, дунум: уписати планиране сјетвене површине поврћа укључујући јесењу сјетву у 2018. години и план за прољетну сјетву у 2019. години.

Напомена: Јагоде, диње и лубенице (под заштитом, кодови 334, 332 и 333) се рачунају у поврће, јер се гаје на ораницама и агротехника им је слична као код агротехнике поврћа.

Табела 3.6. УПОТРЕБА ПРОИЗВЕДЕНОГ ПОВРЋА (из Табеле 3.4. и Табеле 3.5. за пољопривредну годину: 1. децембар 2017 до 30. новембар 2018.)

У овој табели треба приказати укупну употребу поврћа, односно сабрати количине за сваку **врсту поврћа** из Табела 3.4. и 3.5 (са отвореног простора + стакленици/пластеници). Количине се изражавају у килограмима (kg).

Колона 4. Укупна производња - приказана је укупна количина производње остварене у референтном периоду која треба да буде једнака подацима из Табеле 3.4 и 3.5 (колоне 7 за сваку врсту усјева).

Колона 5. Почетне залихе на дан 1. децембар 2017. године - приказане су почетне залихе, а обухватају количине властитих пољопривредних производа који се налазе у залихама на почетку референтног периода.

Колона 6=4+5, Укупно расположиво = укупно искоришћено - расположива количина производа у референтном периоду приказана је у колони 6. Она се добије кад се на укупну производњу из колоне (4) додају почетне залихе (5).

У **колонема од 7 до 13** уписују се количине властитих производа у зависности од њихове употребе током референтног периода:

Сјеме (колоне 7): укупна количина пољопривредних производа произведена и употријебљена као сјеме/саднице на истом газдинству),

Сточна храна (колоне 8): укупна количина пољопривредних производа произведена и употријебљена као сточна храна на властитом газдинству),

Прерађено на газдинству (колоне 9): уписују се све количине властитих производа искоришћене за прераду – добијање (нпр. пекмез, џем, салате, укисељени производи, сокови, сушени производи и сл.).

Исхрана чланова газдинства, плаћања у природи и др. (колоне 10): уписују се количине властитих производа потрошених без претходне прераде на самом газдинству: исхрана чланова газдинства, поклоњено, за плаћање у природи у виду плаћања радника, замијењено за други производ).

Продаја (колоне 11): уписује се продаја пољопривредних производа путем откупа, директне продаје на газдинству или тржници/пијаци или другим путем, као и продаја у иностранство).

Губици (колоне 12): уписују се количине производа изгубљених на газдинству као отпад, губитак од сортирања, губици настали током складиштења, транспорта, током прераде и паковања, сушења, као и губици од штеточина).

Крајње залихе на дан 30. новембар 2018. године (колоне 13): Крајње залихе обухватају количине властитих пољопривредних производа који се налазе на залихама на крају референтног периода).

Табела 3.7. ВОЋЊАЦИ - укључујући јагодичасто и бобичасто воће, маслине и јужно воће (пољопривредна година: 1. децембар 2017. до 30. новембар 2018. године)

Воћњаци су вишегодишњи засади на којима су засађена воћна стабла, а у сврху производње воћа. Воћњаци могу бити интензивни (плантажни) и екстензивни.

Врста воћа се уписује на основу изјаве испитаника, а анкетар при уписивању врсте воћа користи Кодну листу усјева КЛУ, називе и кодове са кодовима 400.

Јагодичасто и бобичасто воће (Кодна листа усјева 419-422): Површине под јагодичастим воћем су земљишта на којима је засађено јагодичасто воће (боровнице, купине, малине, црне и црвене рибизле).

Интензивни воћњаци су они засади у којима се редовно примјењују савремене агротехничке мјере (обрада, њега, прскање и др.). Обично су засади стабала на већим површинама са одређеним размаком између редова и у реду.

Укупна површина, дунум - представља површину под воћњацима без обзира на старост и родност.

У производњи (родна стабла), дунум – уписују се површине под родним стаблима која су, према својој физиолошкој зрелости, способна да под нормалним условима за вегетацију заметну плод, без обзира на то да ли су у посматраној години родила или не.

Још није у производњи (млади засади), дунум - уписују се површине под младим воћним стаблима која нису способна да дају род.

Укупна производња (kg) – исказује се у килограмима заокружено на цијеле бројеве. У укупну производњу су већ укључени губици на пољу, жетви/берби и остали губици током жетве/бербе.

Екстензивни воћњаци су углавном намијењени властитој потрошњи (на газдинству) и гдје се не примјењују редовне агротехничке мјере. Овај тип воћњака има мање од 100 стабала по хектару или максимални простор између стабала 10 метара. Екстензивни воћњаци, такође, укључују расута стабла или групу стабала у баштама/вртovima, обрадивим површинама, пашњацима и ливадама. Подручје испод тих стабала често се не рачунају као воћњаци, већ под другим категоријама коришћења земљишта (искључујући слатке трешње, маслине и ораса чија је производња, углавном намијењена тржишту).

Број стабала – укупан број стабала на одређеној површини без обзира да ли су у датој години родила или не.

Укупна производња (kg) – исказује се у килограмима заокружено на цијеле бројеве. У укупну производњу су већ укључени губици у воћњаку и остали губици током бербе.

Табела 3.8. УПОТРЕБА ПРОИЗВЕДЕНОГ ВОЋА (из Табеле 3.7 за пољопривредну годину: 1. децембар 2017. до 30. новембар 2018. године)

У Табели 3.8. треба приказати укупну употребу воћа од стране газдинства.

Врста воћа се уписује на основу врста воћа које су наведене у Табели 3.7. укључујући и припадајуће **кодове** за врсте воћа (група усјева под кодом 400).

Колона 4. Укупна производња - приказана је укупна количина производње остварене у референтном периоду која треба да буде једнака подацима из Табеле 3.7 (збир колоне 7 и 9 за сваку врсту воћа).

Колона 5. Почетне залихе на дан 1. децембар 2017. - приказане су почетне залихе, а обухватају количине властитих пољопривредних производа који се налазе у залихама на почетку референтног периода.

Колона 6=4+5, Укупно расположиво = укупно искоришћено - укупна расположива количина производа у референтном периоду приказана је у колони 6. Она се добије кад се на укупну производњу из колоне (4) додају почетне залихе (5).

У **колонима од 7 до 12** уписују се количине властитих производа у зависности од њихове употребе током референтног периода:

Сточна храна (колона 7: укупна количина пољопривредних производа произведена и употријебљена као сточна храна на властитом газдинству),

Прерађено на газдинству (колона 8: уписују се све количине властитих производа искоришћене за прераду – добијање (нпр. пекмез, джемове, салате, укисељени производи, сокови, сушени производи и сл.).

Исхрана чланова газдинства, плаћања у природи и др. (колона 9: уписују се количине властитих производа потрошених без претходне прераде на самом газдинству: исхрана чланова газдинства, поклоњено, за плаћање у природи у виду плаћања радника, замјењено за други производ).

Продаја (колона 10: уписује се продаја пољопривредних производа путем откупа, директне продаје на газдинству или тржници/пијаци или другим путем, као и продаја у иностранство).

Губици (колона 11: уписују се количине производа изгубљених на газдинству као отпад, губитак од сортирања, губици настали током складиштења, транспорта, током прераде и паковања, сушења, као и губици од штеточина).

Крајње залихе на дан 30. новембар 2018. (колона 13: Крајње залихе обухватају количине властитих пољопривредних производа који се налазе на залихама на крају референтног периода).

Табела 3.9. ПЛАНТАЖНИ ВИНОГРАДИ (пољопривредна година: 1. децембар 2017. до 30. новембар 2018. године)

Виногради су земљишта на којима су засађени чокоти винове лозе у везаном узгоју.

Плантажни виногради - сматрају се они засади у којима се примјењују савремене агротехничке мјере (обрада, прскање и друго), а подигнути су, обично, на већим површинама примјеном плантажних система.

Грожђе је здрав, зрео, презрео, просушен или природно смрзнут плод племените винове лозе (*Vitis Vinifera*) намијењен за производњу вина и других производа од грожђа и вина.

Сорта грожђа је понуђена у табели.

Стоно грожђе је намијењено за свјежу употребу, за конзумацију.

Сорте грожђа за производњу квалитетног и висококвалитетног вина представља сортимент грожђа који мора бити достигнуто квалитета и приноса по хектару, те прописане количине степена шећера у грожђу.

Сорте грожђа за остала вина је намијењено производњи стоних вина од једне или више сорти винове лозе без ознаке географског поријекла. Стонина вина без ознаке географског поријекла не могу носити ознаку сорте.

Укупна површина, дунум – уписује се укупна површина винограда која обухвата површине под родним и младим неродним чокотима.

У производњи (родни чокоти), дунум – уписују се површине под родним чокотима који су према својој физиолошкој зрелости способни да под нормалним условима за вегетацију заметну плод, без обзира на то да ли су у односној години родила или не.

Још нису у производњи (млади чокоти), дунум – уписују се површине под младим неродним чокотима који су млађи од три године и који још нису способни да донесу род.

Укупна производња, (kg) – уписује се укупна количина рода коју су дали родни чокоти. У укупну производњу су већ укључени губици у винограду и током бербе.

Табела 3.10. УПОТРЕБА ПРОИЗВЕДЕНОГ ГРОЖЂА (из Табеле 3.9. за пољопривредну годину: 1. децембар 2017. до 30. новембар 2018. године)

У Табели 3.10. треба приказати укупну употребу произведеног грожђа од стране газдинства.

Сорта грожђа је понуђена у табели.

Колона 4. Укупна производња - приказана је укупна количина производње грожђа остварене у референтном периоду која треба да буде једнака подацима из Табеле 3.9 (колона 7 за сваку сорту грожђа).

Колона 5. Почетне залихе на дан 1. децембар 2017. године - уписују се почетне залихе грожђа које се налазе у залихама на почетку референтног периода.

Колона 6=4+5, Укупно расположиво = укупно искоришћено - укупно расположива количина производа у референтном периоду приказана је у колони 6. Она се добије кад се на укупну производњу из колоне (4) додају почетне залихе (5).

У **колонема од 7 до 11** уписују се количине грожђа у зависности од његове употребе током референтног периода:

Прерађено на газдинству (колона 7: уписују се све количине грожђа искоришћеног за прераду – добијање (нпр. пекмез, джемове, салате, укисељени производи, сокови, сушени производи и сл.).

Исхрана чланова газдинства, плаћања у природи и др. (колона 8: уписују се количине грожђа потрошених без претходне прераде на самом газдинству: исхрана чланова газдинства, поклоњено, за плаћање у природи у виду плаћања радника, замијењено за други производ).

Продаја (колона 9: уписује се продаја грожђа путем откупа, директне продаје на газдинству или тржници/пијаци или другим путем, као и продаја у иностранство).

Губици (колона 10: уписују се количине грожђа изгубљених на газдинству као отпад, губитак од сортирања, губици настали током складиштења, транспорта, током прераде и паковања, сушења, као и губици од штеточина).

Крајње залихе на дан 30. новембар 2018 (колона 11: Крајње залихе обухватају количине властитог грожђа које се налазе на залихама на крају референтног периода).

Табела 3.11. РАСАДНИЦИ (воћа, винове лозе, цвијећа, украсног биља, поврћа и дувана)
(пољопривредна година: од 1. децембра 2017. до 30. новембра 2018. године)

Расадници - су површине које се користе за производњу садница воћа, винове лозе, цвијећа и украсног биља, расада поврћа и дувана.

Укупна површина расадника, дунум – уписује се површина на којој се гаје саднице/расад.

Произведене саднице/расад (комада) – уписује се број садница/расада који је произведен на расаднику током посматраног периода.

Табела 3.12. ПРОИЗВОДЊА ЦВИЈЕЋА, УКРАСНОГ БИЉА И ДРВЕЋА
(пољопривредна година: од 1. децембра 2017. до 30. новембра 2018. године)

Цвијеће и украсно биље – уписују се површине које су у посматраном периоду биле под цвијећем и украсним биљем (искључујући расаднике). Поменуте површине коришћене су за производњу цвијећа (све врсте резаног цвијећа, лончанице), било да се саде на отвореном или у пластеницима/стакленицима.

Божично и украсно дрвеће – уписују се површине дрвећа и грмља узгајаног за вртове/баште, алеје и дрвореде. Ту спадају живице (живе ограде), украсни грмови и украсни четинари, искључујући младе саднице.

Укупна површина, дунум – уписује се површина на којој се гаји цвијеће и украсно биље, божично и украсно дрвеће.

Производња, комада – уписује се произведени број комада цвијећа и украсног биља, божичног и украсног дрвећа.

Површина цвијећа и украсног биља (колона 4, ред 1) као и површина божичног и украсног дрвећа (колона 4, ред 2) улази у састав површине ораница и башта/вртови под главним усјевима Табела 2.1 (колона 3, ред 1).

ПОГЛАВЉЕ 4. БРОЈНО СТАЊЕ СТОКЕ И СТОЧНА ПРОИЗВОДЊА

У оквиру ове групе питања прикупљају се подаци о укупном броју стоке по врстама и категоријама, промету (билансу) говеда, свиња, оваца, коза и живине, подаци о производњи јаја и промету (билансу) кокошијих јаја, производњи вуне и меда.

Евидентира се укупан број стоке и живине без обзира на власништво (власнито и туђа), која се на референтни дан (1. децембра 2018. године) узгајала на газдинству.

Под туђим грлима подразумевају се грла у власништву правних лица или других физичких лица, а налазе се на анкетираном газдинству због тога, чувања, испаше итд.

Примјер:

На референтни дан анкетирања, на породичном газдинству налазило се 2 000 бројлера. Бројлери су у власништву правног лица с којим је склопљен уговор о тову. У упитник треба уписати 2 000 бројлера која се налазе на газдинству, без обзира на власништво.

Не уписује се власнито стока газдинства која се на дан 1. децембра посматране године налазила код других правних или физичких лица због тога, чувања и сл. осим стоке у транзиту (нпр. женке или мужјаци који се налазе у другом газдинству ради парења). Животиње могу бити на газдинству (или коришћеном пољопривредном земљишту или у објектима за смјештај животиња које користи газдинство) или изван газдинства (на заједничким пашњацима или у току премјештања са једног пашњака на други итд).

Подаци о броју стоке, живине и кошница односе се на стање на дан 1. децембра 2018. године (у даљем тексту референтни дан). Промјене које су настале после 1. децембра не узимају се у обзир.

Примјер:

Ако је неко газдинство 1. децембра имало 10 оваца и 6 јагњади, а 2. децембра или касније (до доласка анкатара) ојагњи се још пет оваца или угине неко јагње, тада се приликом анкетирања газдинства узима стање које је било 1. децембра тј. 16 оваца (10 одаслих оваца и 6 јагњади).

Промет (биланс) стоке и живине представља обрт стада/јата у периоду од 1. децембра 2017. до 1. децембра 2018. године (у даљем тексту референтни период) у ком се региструју све промјене у бројном стању стоке.

Подаци о производњи појединих анималних производа (јаја, вуна, мед) се односе на производњу у периоду од 1. децембра 2017. до 30. новембра 2018. године (у даљем тексту референтни период).

4.1. ГОВЕДА

Табела 4.1.1. ГОВЕДА, стање на дан 1. децембра 2018. године

У оквиру ове табеле уписује се број говеда које узгаја газдинство без обзира на власништво, по појединим категоријама и укупно, са стањем на дан 1. децембра 2018. године.

Телад и млада говеда до једне године старости од чега:

Телад и млада говеда до једне године старости за клање представљају телад и млада говеда оба пола (младих бикови и јунице), старости до једне године која су намјењана за клање.

Остала женска грла - женска грла говеда старости до једне године, без обзира да ли се узгајају за приплод или тов.

Остала мушка грла - мушка грла говеда старости до једне године, без обзира да ли се узгајају за приплод или тов.

Говеда од једне до двије године старости од чега:

Мушка грла - мушка грла старости од једне до двије године, без обзира на то да ли се узгајају за приплод или тов;

Женска грла за клање - женска грла старости од једне до двије године, која се узгајају за тов и клање.

Женска грла за приплод - женска грла старости од једне до двије године, која се узгајају за приплод. Искључују се женска говеда која су се већ телела (ред 10. или ред 11.).

Говеда преко двије године старости од чега:

Мушка грла (бикови, волови) - мушка кастрирана и некастрирана грла старости преко двије године, која се користе за приплод, тов или рад.

Јунице за клање - јунице старости преко двије године које се узгајају за клање.

Јунице за приплод - јунице старости преко двије године које се узгајају за приплод укључујући и стеона грла.

Музне краве - краве чије се млијеко углавном користи за људску исхрану или прераду. Укључене су и засушене музне краве, као и музне краве излучене из приплода без обзира на то да ли се тове у периоду од последње лактације до клања.

Остале краве - краве чије се млијеко углавном користи за исхрану телади (краве хранитељке), односно краве које се углавном гаје ради узгоја телади (у систему крава-теле), као и краве које се користе за рад (вучу). У ову категорију говеда се убрајају и засушене и излучене остале краве, без обзира да ли се не тове или не тове прије клања.

Говеда укупно - укупан број говеда на газдинству, на дан 1. децембра 2018. године. Овај податак мора бити једнак збиру бројног стања говеда по појединим категоријама (збир података у оквиру редова 1 до 11).

Табела 4.1.2. ГОВЕДА, промет /биланс (од 1. децембра 2017. до 1. децембра 2018. године)

У оквиру ове табеле прикупљају се подаци о промету (билансу), односно промјени бројног стања говеда свих категорија у оквиру анкетираног газдинства, током референтног периода.

Стање 1. децембра 2017. године - укупан број говеда, оба пола и свих узраста која су се налазила у газдинству 1. децембра 2017. године.

Отељено - укупан број живо отељене телади у току референтног периода, оба пола, без обзира да ли је неко теле касније заклано, продато или угинуло.

Купљено - укупан број грла, оба пола и свих узраста, купљених током референтног периода, без обзира од кога су купљена (од другог газдинства или предузећа/задруге). Уписују се и подаци за грла добијена на поклон или као насљеђе.

Продато – укључује сву стоку продану без обзира на употребу (за расплод, за клање за друга газдинства или за клаонице или за неку другу употребу), као и стоку која је поклоњена или послужила за плаћање у натури.

Заклано на газдинству – укључује само стоку која је гајена и заклана на газдинству без обзира на употребу (за властиту потрошњу или за продају).

Заклано у кланици – укључује само стоку која је гајена на газдинству и заклана у кланици без обзира на употребу (за властиту потрошњу или за продају).

Угинуло – укупан број свих грла (телад и одрасла грла) угинутих током референтног периода због болести, исцрпљености и разних незгода. Овдје се убрајају и грла која су због болести убијена (чије месо није употребљиво), као и нестала грла.

Стање 1. децембра 2018. године – укупан број говеда, оба пола и свих узраста, која су се узгајала на газдинству на дан 1. децембра 2018. године. Овај број се преписује из предходне табеле 4.1.1, ред 12 (Говеда укупно) и мора бити једнак разлици (редови 1+2+3) – (редови 4+5+6+7).

Примјер:

Укупан број говеда на анкетираном газдинству 1. децембра 2017. године био је 10 грла. У овом газдинству током референтног периода, отелиле су се четири краве са пет телади. Газдинство је током године купило још двије јунице, а продало три телета и двије залучене краве. Током године на газдинству је заклано једно теле, а у кланици два бика. На газдинству је током године угинула једна крава. Према овоме, број говеда на крају референтне године, 1. децембра 2018. године износи осам грла (10+5+2-3-2-1-2-1=8).

4.2. СВИЊЕ

Табела 4.2.1. СВИЊЕ, стање на дан 1. децембар 2018. године

У оквиру ове табеле уписује се број свиња које узгаја газдинство без обзира на власништво, по појединим категоријама и укупно, са стањем на дан 1. децембра 2018. године.

Прасад до 20 kg - прасад тјелесне масе до 20 килограма, оба пола и свих узраста, независно од намјене узгоја (за приплод или тов).

Свиње од 21 kg до 50 kg - свиње тјелесне масе од 21 до 50 килограма, без обзира на пол и намјену узгоја (приплод или тов).

Свиње за тов од чега:

- **Свиње за тов од 51 kg до 80 kg** - свиње у тову масе од 51 до 80 килограма, без обзира на пол,
- **Свиње за тов од 81 kg до 110 kg** - свиње у тову масе од 81 до 110 килограма, без обзира на пол,
- **Свиње за тов преко 110 kg** - свиње у тову масе преко 110 килограма, без обзира на пол.

Свиње за приплод – грла оба пола тјелесне масе 50 и више килограма, која се узгајају за приплод или су у приплоду (осим нерастова и крмача излучених из приплода) и која су разврстана у следеће категорије:

- **Опрашене крмаче** - женска грла која су се најмање једном прасила и која су тренутно опрашена,
- **Неопрашене крмаче** - женска грла која су се најмање једном прасила и која тренутно нису опрашена,
- **Супрасне назимице** - женска грла одабрана за приплод, која су први пут супрасна и од којих се очекује први подмладак,
- **Назимице** - млада женска грла одабрана за приплод која се још нису прасила.

Нерасти - уписује се укупан број одраслих мушких грла која се користе у приплоду.

Свиње укупно - укупан број свиња на газдинству, на дан 1. децембра 2018. године. Овај податак мора бити једнак збиру података за свиње исказане по појединим категоријама у редовима од 1 до 10.

Табела 4.2.2. СВИЊЕ, промет /биланс (од 1. децембра 2017. до 1. децембра 2018. године)

У оквиру ове табеле прикупљају се подаци о промету (билансу), односно промјени бројног стања свих категорија свиња у оквиру анкетираних газдинства, током референтног периода.

Стање 1. децембар 2017. године - укупан број свиња, оба пола и свих узраста, које су се гајила на газдинству на дан 1. децембра 2017. године.

Опрашено - укупан број живо опрашене прасице у току референтног периода, без обзира да ли је неко прасе касније заклано, продато и/или угинуло.

Купљено - укупан број свиња, оба пола и свих узраста, купљених током референтног периода, без обзира од кога су купљена (од другог газдинства или предузећа/задруге). Уписују се и подаци за грла добијена на поклон или као насљеђе.

Продано – укључује број свиња продатих од стране газдинства током посматраног периода, без обзира на употребу (за расплод, за клање за друга газдинства или за клаонице или за неку другу употребу). Овдје су укључене и свиње које су дате као поклон, односно искоришћене за плаћање у природи.

Заклано на газдинству – укључује свиње које су гајане и заклане на газдинству током посматраног периода, без обзира на даљу употребодобијеног меса (за властиту потрошњу или за продају).

Заклано у клиници – укључује само стоку која је гајена на газдинству и заклана у клиници без обзира на даљу употребу добијеног меса (за властиту потрошњу или за продају).

Угинуло - укупан број свих грла угуинулих током референтног периода услед болести, исцрпљености и/или разних незгода. Овдје се убрајају и грла која су због болести убијена (чије месо није употребљиво), као и нестала грла.

Стање 1. децембар 2018. године - укупан број свиња, оба пола и свих раса, које је газдинство узгајало на дан 1. децембра 2018. године. Овај број се преписује из предходне табеле 4.2.1, ред 11 (Свиње укупно) и мора бити једнак разлици (редови 1+2+3) – (редови 4+5+6).

4.3. ОВЦЕ

Табела 4.3.1. ОВЦЕ, стање на дан 1. децембра 2018. године

У оквиру ове табеле уписује се број оваца које узгаја газдинство, по појединим клатегоријама и укупно, са стањем на дан 1. децембра 2018. године.

Јагњад и овце до 1 године старости - укупан број јагњади оба пола до једне године старости.

Јагњене и први пут припуштене млијечне овце - женска грла старости преко једне године, која су се најмање једном јањила, као и први пут припуштена грла од којих се очекује први подмладак, а која се користе или ће се користити за производњу млијека за људску исхрану и/или прераду. У ову категорију се убрајају и засушене музне овце излучене из приплода без обзира да ли се тове у периоду до клања или не.

Јагњене и први пут припуштене остале овце - женска грла старости преко једне године, која су се најмање једном јањила, као и први пут припуштена грла од којих се очекује први подмладак, а које се користе за производњу јагњади.

Остале овце (овнови, јалове овце) - грла која нису обухваћена у претходним категоријама као што су овнови, јалове овце и слично.

Овце укупно - укупан број оваца на газдинству, на дан 1. децембра 2018. године. Ови подаци морају бити једнаки збиру података за овце исказане по појединим категоријама у редовима од 1 до 4.

Табела 4.3.2. ОВЦЕ, промет /биланс (од 1. децембра 2017. до 1. децембра 2018.)

У оквиру ове табеле прикупљају се подаци о промету (билансу), односно промјени бројног стања свих категорија оваца у оквиру газдинства, током референтног периода.

Стање 1. децембра 2017. године - укупан број оваца, оба пола и свих узраста, које је узгајало газдинство на дан 1. децембра 2017. године.

Ојагњено – укупан број живо ојагњених јагњади у току референтног периода, без обзира на пол и да ли је неко јагње касније заклано, продато, поклоњено или угинуло.

Купљено – укупан број оваца, оба пола и свих узраста, купљених током референтног периода, без обзира од кога су купљена (од другог газдинства или предузећа/задруге). Уписују се и подаци за грла добијена на поклон или као насљеђе.

Продано – укључује овце продате током посматраног периода, без обзира на намјену (за расплод, за клање за друга газдинства или за клаонице или за неку другу употребу) и стоку која је поклоњена или као плаћање у натура. Овдје се, такође, укључује стока која је дана кланицама за услуге клања (услужно клање), а за потребе фармера.

Заклано на газдинству – укључује овце које су гајане и заклане на газдинству током посматраног периода, без обзира на даљу употребудобијеног меса (за властиту потрошњу или за продају).

Заклано у кланици – укључује само овце које је гајене на газдинству а потом заклане у кланици без обзира на даљу употребу добијеног меса (за властиту потрошњу или за продају).

Угинуло – укупан број свих оваца угуних током референтног периода због болести, исцрпљености и/или различитих незгода. Овдје се убрајају и грла која су због болести убијена (чије месо није употребљиво), као и нестала грла.

Стање 1. децембар 2018. године – укупан број оваца, оба пола и свих раса, које су се узгајале на газдинству 1. децембра 2018. године. Овај број се преписује из предходне табеле 4.3.1, ред 5. (Овце укупно) и мора бити једнак разлици претходних ставки (редови 1+2+3) – (редови 4+5+6+7).

Табела 4.3.3. ПРОИЗВОДЊА ВУНЕ (од 1. децембра 2017. до 30. новембра 2018. године)

Овдје се исказује укупна количина неопране вуне, произведене на газдинству у периоду од 1. децембра 2017. године до 30. новембра 2018. године. Количина се исказује у килограмима.

4.4. КОЗЕ

Табела 4.4.1. КОЗЕ, стање на дан 1. децембра 2018. године

У оквиру ове табеле уписује се број коза које узгаја газдинство, по појединим категоријама и укупно, са стањем на дан 1. децембра 2018. године.

Јарад и козе до 1 године старости – укупан број козе, оба пола, старости до 12 мјесеци.

Козе већ јарене - женска грла старости преко једне године које су се најмање једном јариле (млијечне козе и женска приплодна грла).

Козе први пут припуштене - женска грла која су први пут припуштена и од којих се очекује први подмладак.

Остале козе (јарци, јалове козе) - козе које нису обухваћене предходним категоријама као што су јарчеви и јалове козе.

Козе укупно - укупан број коза на газдинству, са стањем на дан 1. децембра 2018. године. Ови подаци морају бити једнаки збиру података редова 1-4.

Табела 4.4.2. КОЗЕ, промет/биланс (од 1. децембра 2017. до 1. децембра 2018. године)

У оквиру ове табеле прикупљају се подаци о промету (билансу), односно промјени бројног стања свих категорија коза на газдинству у периоду од 1. децембра 2017. године до 1. децембра 2018. године.

Стање 1. децембар 2017. године - укупан број коза на газдинству, на дан 1. децембра 2017. године.

Ојарено - укупан број живо ојарене јаради током референтног периода, без обзира на пол и да ли је неко јагње касније заклано, продато, поклоњено или угинуло.

Купљено - укупан број коза, оба пола и свих узраста, купљених током референтног периода, без обзира од кога су купљена (од другог газдинства или предузећа/задруге). Уписују се и подаци за грла добијена на поклон или као насљеђе.

Продато – укључује укупан број коза продатих током референтног периода, без обзира на њихову употребу (за расплод, за клање за друга газдинства или за клаонице или за неку другу употребу). Овдје се укључују и козе које су поклоњене или искоришћене за плаћање у натури.

Заклано на газдинству – укључује козе које су гајане и заклане на газдинству током посматраног периода, без обзира на даљу употребу добијеног меса (за властиту потрошњу или за продају).

Заклано у кланици – укључује козе које су гајене на газдинству а потом заклане у кланици, без обзира на даљу употребу добијеног меса (за властиту потрошњу или за продају).

Угинуло – укупан број свих грла (јарад и одрасла грла) угинулих током референтног периода услед болести, исцрпљености и разних незгода. Овдје се убрајају и грла која су због болести убијена (чије месо није употребљиво), као и нестала грла.

Стање 1. децембар 2018 - укупан број коза, оба пола и свих раса, које су се узгајале на газдинству на дан 1. децембра 2018. године. Овај број се преписује из предходне табеле 4.4.1, реда 5 (Козе укупно) и мора бити једнак разлици претходних ставки (редови 1+2+3) – (редови 4+5+6+7).

4.5. КОЊИ

Табела 4.5.1. КОЊИ, стање на дан 1. децембра 2018. године

У оквиру ове табеле уносе се подаци о броју коња на газдинству, укупно и по појединим категоријама, са стањем на дан 1. децембра 2018. године.

Коњи укупно - укупан број коња гајених на газдинству, са стањем на дан 1. децембра 2018. године.

Кобиле и ждробне омице - укупан број кобила и ждријебним омица гајених на газдинству на референтни дан.

4.6. ЖИВИНА

Табела 4.6.1. ЖИВИНА, стање на дан 1. децембра 2018. године

Овом табелом обухвата се укупан број живине гајене на газдинству, по појединим врстама (кокоши, ћурке, патке и гуске) и категоријама (товљени пилићи, коке носиле), са стањем на дан 1. децембар 2018. године.

Товљени пилићи (бројлери) - укупан број товљених пилића (бројлера), гајених на газдинству на референтни дан анкете.

Кокошке носиле - укупан број кокошака које су достигле одређену полну зрелост и узгајају се ради производње јаја, без обзира на то да ли се јаја користе за насад или исхрану (конзумна јаја). У ову ставку укључују се и пилићи, прије него достигну зрелост носилице, уколико су одређени за носилицу. Такође се укључују излучене кокошке и пијетлови.

Ћурке - укупан број ћурки, без обзира на старост, пол и намјену.

Патке - укупан број патки (пловки) без обзира на старост, пол и намјену.

Гуске - укупан број гуски без обзира на старост, пол и намјену.

Остала живина - укупан број остале живине која се гаји на газдинству ради производње меса и јаја (не у сврху лова), а која није обухваћена предходним врстама (пауни, фазани, бисерке, морке, нојеви, препелице, голубови...). Животиње које се узгајају за лов, а не ради производње меса, нису овдје укључене.

Живина укупно - укупан број живине гајене на газдинству на дан 1. децембра 2018. године. Овај број мора бити једнак збиру унешених података у поједине редове ове табеле (редови од 1 до 6).

Табела 4.6.2. ЖИВИНА, промет /биланс (од 1. децембра 2017. до 1. децембра 2018. године)

У оквиру ове табеле уносе се подаци о промету (билансу), односно промјени бројног стања живине свих врста и категорија (подмладак и одрасла живина) на газдинству, у периоду од 1. децембра 2017. године до 1. децембра 2018. године.

Стање 1. децембар 2017. године - укупан број живине свих врста и узраста (подмладак и одрасла живина) која се узгајала на газдинству на дан 1. децембра 2017. године.

Излежено - укупан број пилића, пачића, гушчића и ћурића живо излежених током референтног периода, без обзира да ли је неко касније продато, закљано или угинуло.

Купљено одрасла живина - укупан број одрасле живине, свих врста, купљене током референтног периода од других породичних газдинстава и/или пословних субјеката.

Купљено једнодневни пилићи - укупан број једнодневних пилића, свих врста, купљених током референтног периода од других породичних газдинстава и/или пословних субјеката.

Напомена: Живина (једнодневна и одрасла) купљена за даљу продају, као и живина која није власништво газдинства, такођер се исказује се у овој оквиру ове табеле.

Продато одрасла живина - укупан број одрасле живине, свих врста, продате током референтног периода, за приплод, тов и/или клање (другим газдинствима или кланицама).

Продато једнодневни пилићи - укупан број једнодневних пилића, свих врста, продатих током референтног периода.

Напомена: Овдје се, такође, исказују и подаци за купљену живину, која је дотовљена и продата другим газдинствима и/или пословним субјектима, укључујући и продају кланицама.

Заклано на газдинству – укључује живину која је гајена и заклана на газдинству током посматраног периода, без обзира на даљу употребу добијеног меса (за властиту потрошњу или за продају).

Заклано у кланици – укључује живину која је гајена на газдинству а потом заклана у кланици, без обзира на даљу употребу добијеног меса (за властиту потрошњу или за продају).

Угинуло - укупан број живине угинуле током референтног периода од болести, исцрпљености и повреда, укључујући и грла која су због болести убијена (чије месо није употребљиво за исхрану).

Стање 1. децембар 2018. године – укупан број живине, свих врста која се узгајала на газдинству на дан 1. децембра 2018. године. Овај број се преписује из предходне табеле 4.6.1, реда 7 (Живина укупно) и мора бити једнак разлици предходних ставки (1+2+3+4) – (5+6+7+8+9).

Табела 4.6.3. ПРОИЗВОДЊА КОКОШИЈИХ ЈАЈА (од 1. децембра 2017. до 30. новембра 2018. године)

Укупно носилице за посматрани период - укупан број кока које су носиле јаја током референтног периода на газдинству (од 1. децембра 2017. године до 30. новембра 2018. године).

Производња јаја - укупан број јаја снешених током референтног периода, без обзира на њихову каснију намјену (за насад и/или конзум).

Напомена: *Просјечно кока снесе од 160 до 330 јаја годишње! Одступање од ових количина је могуће али је неопходно поново проверити податке.*

Табела 4.6.4. КОКОШИЈА ЈАЈА, промет/биланс (од 1. децембра 2017. до 30. новембра 2018. године)

Промет (биланс) јаја се односи само на дистрибуцију кокошијих јаја произведених на газдинству током референтног периода.

Потрошено за сопствену употребу - укупан број јаја из сопствене производње која су чланови газдинства потрошили за исхрану током посматраног периода.

Потрошено за сопствени насад - укупан број јаја произведених на газдинству током референтног периода, а утрошених за властиту насад.

Продато за насад - укупан број јаја произведених на газдинству током референтног периода, а продатих за насад.

Продато за конзумацију - укупан број јаја произведених на газдинству током референтног периода, а продатих за конзум.

Продато за прераду - укупан број јаја произведених на газдинству током референтног периода, а продатих за даљу прераду.

Губици - укупан број јаја произведених на газдинству током референтног периода која су неискориштена тј. пропала.

Укупно јаја - овај број мора бити једнак збиру унешених података у поједине редове ове табеле (редови 1-6). Број прометованих јаја мора бити једнак броју јаја произведених на газдинству током референтног периода (ред 2. табеле 4.6.3.).

4.7. КОШНИЦЕ

Табела 4.7.1. КОШНИЦЕ И ПРОИЗВОДЊА МЕДА

Број кошница – стање 1. децембар 2018. године - укупан број кошница (са покретним и непокретним саћем) на газдинству са стањем на дан 1. децембра 2018. године.

Произведено меда, kg (од 1. децембра 2017. до 30. новембра 2018. године) - укупна количина меда произведена током задњих 12 мјесеци у оквиру газдинства. Произведена количина меда се исказује у килограмима.

ПОГЛАВЉЕ 5. КЛАЊЕ СТОКЕ**Табела 5. КЛАЊЕ СТОКЕ НА ГАЗДИНСТВУ** (од 1. децембра 2017. до 30. новембра 2018. године)

У оквиру ове табеле прикупљају се подаци о клању стоке на анкетираним газдинствима. Прикупљају се подаци о броју и укупној бруто тежини стоке (тежина непосредно прије клања) гајене и заклане на газдинству, ради сопствене употребе или добијеног меса продаје, укључујући и принудно клање.

Подаци о клању стоке на газдинству се уписују по појединим врстама и категоријама домаћих животиња, као и по појединим мјесецима посматраног периода и укупно за референтни период (1. децембра 2017. до 30. новембра 2018.).

За сваку наведену врсту и категорију стоке која је заклана на газдинству у посматраном периоду, неопходно је уписати број закланих грла (колоне 1 до 13) и њихову укупну бруто (живу) тежину (колоне 14 до 26), по појединим мјесецима и укупно за референтни период.

Подаци у колони 13 и 26 представљају укупан број и укупну бруто (живу) тежину животиња закланих на газдинству у посматраном периоду (од 1. децембра 2017. до 30. новембра 2018. године) по појединим категоријама и врстама. Податак о броју закланих животиња по појединим врстама (нпр. укупан број закланих говеда из табеле 5, ред 7 и колони 13), мора бити једнак податку о броју закланих грла из табела о билансу стоке (укупан број закланих говеда из табеле 4.1.2. ред 5).

У табелу се уписују подаци за сву стоку и живину заклану на газдинству током посматраног референтног периода, без обзира на територију одакле води порјекло, укључујући и стоку из увоза.

Бруто тежина се исказује у килограмима (kg).

ПОГЛАВЉЕ 6. ПРОИЗВОДЊА И УПОТРЕБА МЛИЈЕКА НА ГАЗДИНСТВУ

(од 1. децембра 2017. до 30. новембра 2018. године)

Табела 6.1. ПРОИЗВОДЊА МЛИЈЕКА НА ГАЗДИНСТВУ

У оквиру ове табеле уносе се подаци о укупном броју крава, оваца и коза које су мужене у последњих 12 мјесеци на газдинству, као и укупна количина помуженог млијека по појединим врстама (кравље, овчије, козије).

Број мужених грла представља укупан број грла одговарајуће врсте (краве, оваце или козе), која су мужена током референтног периода, без обзира на то да ли су се на дан 1. децембра 2018. године налазиле на газдинству.

Код производње млијека приказује се укупне количине млијека намуженог на газдинству током посматраног периода, без обзира на то да ли је искоришћено за људску исхрану, прераду или исхрану подмлатка.

Уколико испитаник није у могућности да сам одговара на питање о укупној количини помуженог млијека одређене врсте (кравље, овчије, козије) на газдинству у посматраном периоду, анкетар заједно са испитаником одређује дневну количину помуженог млијека, коју множи са бројем дана муже у посматраном периоду и то појединачно за свако мужено грло одговарајуће врсте. Сабирањем годишњих количина помуженог млијека по муженом грлу (крáva, овца или коза), добије се укупна количина одређене врсте млијека произведеног на газдинству.

Табела 6.2. УПОТРЕБА МЛИЈЕКА ИЗ СОПСТВЕНЕ ПРОИЗВОДЊЕ НА ГАЗДИНСТВУ

У оквиру ове табеле прикупљају се подаци о количинама млијека које су произведене на газдинству током посматраног периода, а према начину његове употребе.

Цјелокупну количину произведеног крављег, овчијег и козијег млијека произведеног на газдинству током референтног периода (од 1. децембра 2017. до 30. новембра 2018. године), неопходно је подјелити према различитим облицима потрошње. То значи да укупно све употребљене количине млијека по појединачним облицима потрошње морају одговарати збиру укупне производње крављег, овчијег и козијег млијека.

Употребљене количине млијека на газдинству, као и продате количине односе се само на сирово млијеко (кравље, овчије и козије млијеко) из сопствене производње.

Употребљене количине млијека се уносе у литрима. Ако испитаник располаже подацима у килограмима, неопходно их је претворите у литре (дијелити са фактором 1.03).

Потрошња млијека за исхрану на газдинству

Уписује се количина млијека (у литрима) која је произведена на газдинству током референтног периода а потом потрошена за људску исхрану на газдинству (млијеко за пиће). Не рачуна се млијеко прерађено у млијечне производе.

Продаја млијека мљекарама, задругама и другим регистрованим откупљивачима

Уписује се количина млијека (у литрима) која је произведена на газдинству током референтног периода и продата мљекарама, задругама или неким другим регистрованим купцима млијека.

Непосредна продаја млијека

Уписује се количина млијека (у литрима) која је произведена на газдинству током референтног периода а које је газдинство продало директно на тржишту (на самом газдинству, тржници, пијаци, на сајмовима или другим догађајима) или је искоришћено за сеоски туризам као напитака. Уписују се и оне количине млијека које су поклоњене, дониране или дате као надокнада за обављени посао на газдинству. Не рачуна се обрађено млијеко.

Употреба млијека за исхрану стоке

Уписује се количина млијека (у литрима) која је произведена на газдинству током референтног периода и искоришћена за исхрану стоке. Рачуна се само она количина млијека која је намужена, а затим искоришћена за исхрану стоке, укључујући и колострум. Млијеко које је посисано до стране подмлатка не узима се у обзир.

Млијеко прерађено на газдинству

Уписују се количине млијека (у литрима) које су произведене на газдинству током референтног периода а које су на самом газдинству прерађене у млијечне производе. Уносе се само оне количине млијека које су се прерадиле у готове млијечне производе.

У количине прерађеног млијека унесите количину у одговарајућем реду према врсти млијека и производа у који је млијеко прерађено:

- у сир,
- у кајмак,
- у павлаку,
- у маслац (путер),
- у друге млијечне производе (јогурт, кисело млеко и др.).

Губици и разлике

Уписују се количине млијека (у литрима) које су произведене на газдинству током референтног периода а које из било ког разлога нису искориштене (нпр. кварење млијека током прераде, млијеко које је због неисправности или другог разлога просуто и сл).

Укупна потрошња млијека

Уписује се укупна количина млијека (у литрима) која је утрошена од стране газдинства током референтног периода, кроз различите облике потрошње (збир количина млијека приказаних у редовима од 1 до 10). Укупна потрошња појединих врста млијека (ред 11) мора да одговара укупној производњи те врста млијека, оствареној током референтног периода и приказана у табели 6.1 (ред 2).

Уколико испитаник не располаже податком о количини употријебљеног сировог млијека по појединим производима, употребљене количине сировог млијека могуће је израчунати коришћењем следећих коефицијената:

- 1 kg сира за мазање = 5 литара млијека,
- 1 kg меког сира = 6-8 литара млијека,
- 1 kg тврдог сира = 10-12 литара млијека,
- 1 kg кајмака = 8 литара млијека,

- 1 kg павлаке = 5 литара млијека,
- 1 kg путера (маслаца) = 22,5 литара млијека,
- 1 kg јогурта или киселог млијека = 1 литар млијека.

Одступања од приказаних норматива могућа су у зависности од врсте и квалитета сировог млијека.

ПОГЛАВЉЕ 7. ПРОМЕТ ПОЉОПРИВРЕДНОГ ЗЕМЉИШТА

Табела 7.1. КУПОВИНА И ЗАКУП ПОЉОПРИВРЕДНОГ ЗЕМЉИШТА

(од 1. јануара 2018. до 31. децембра 2018.)

У Табелу 7.1. уписују се подаци о купљеном земљишту, његовој површини и вриједности, као и површини и вриједности пољопривредног земљишта узетог у закуп. Куповина и закуп се искључиво односе на коришћено пољопривредно земљиште (оранице, воћњаке, винограде, ливаде и пашњаке) у 2018. години.

Напомена: *Куповина и закуп пољопривредног земљишта укључује уговорне односе, пуномоћи и др. али и слободне погодбе без правних и писаних доказа.*

За одређене категорије земљишта (оранице – са/без система за наводњавање, воћњаци, виногради, ливаде, пашњаци – редови 1-6) у колону 2 уписује се површина земљишта које је купљено у 2018. години, изражена у дунумима. У колону 3 уписује се укупна вриједност купљеног земљишта изражена у КМ и заокружена на цијели број.

У колону 4 уписује се површина земљишта која је узета у закуп у дунумима, а у колону 5 укупна вриједност, плаћена за земљиште које је узето у закуп, изражена у КМ и заокружена на цијели број.

Уколико је газдинство у 2018. години обавило закуп земљишта у природи/у виду трампе, уписује се процијењена вриједност трампе, роба или услуге у КМ такође у колону 5.

Примјер: Породично пољопривредно газдинство је узело у закуп земљиште површине 10 дунума од стране другог пољопривредног газдинства; по договору или уговору, газдинство је за годину дана дужно дати закуподавцу три овце. У том случају уписује се вриједност три овце изражене у КМ (нпр. вриједност једне овце = 100 КМ X 3 = 300 КМ).

Уколико је закупнина договорена за више роба или услуга, изразити све у једном износу (вриједност свих роба и/или услуга). Уколико је закупнина пољопривредног земљишта договорена на више година, изразити вриједност закупа само за 2018. годину.

Из куповне цијене пољопривредног земљишта треба искључити:

- Трошкове преноса власништва (адвокатске и нотарске накнаде, накнаде за регистрацију и порез на некретнине),
- Повратни ПДВ,
- Било каква права везана за земљиште,
- Вриједност било какве новчане компензације примљене од стране пољопривредних произвођача на име продаје или стицања коришћеног пољопривредног земљишта (УАА),
- Вриједност било каквог грађевинског објекта који се налази на купљеном пољопривредном земљишту,
- Трансфере који настају у процесу наслеђивања.
-

Из цијене закупа пољопривредног земљишта треба искључити:

- Права везана за земљиште,
- Повратни ПДВ,
- Закуп (ренду) настао унајмљивањем/изнајмљивањем стамбених зграда или других објеката који се налазе на закупљеном земљишту и било какве друге трошкове везане за некретнине осим пољопривредног земљишта (текуће одржавање зграда, осигурање зграда, амортизација објеката, трошкови унајмљивања нерезиденцијалних зграда за пословну употребу итд.).

ПОГЛАВЉЕ 8. РАДНА СНАГА НА ГАЗДИНСТВУ**Табела 8.1. ЧЛАНОВИ ПОЉОПРИВРЕДНОГ ГАЗДИНСТВА, СТАЛНО ЗАПОСЛЕНИ И УТРОШЕНИ РАД**
(од 1. децембра 2017. до 30. новембра 2018. године)**Радна снага**

Радну снагу на газдинству чине сва лица која имају 15 и више година старости, а која су обављала посао на газдинству у референтном периоду. Такође, сва лица која су испунила услове за пензију, а која настављају да раде на газдинству, укључују се у радну снагу. Носилац газдинства који не обавља посао на газдинству евидентира се у Упитнику, али се не рачуна у укупну радну снагу.

Рад на газдинству

Рад на газдинству укључује:

- Организацију и менаџмент (куповина, продаја, рачуноводство и др.),
- Рад на пољу (орање, сакупљање сијена, жетва итд.),
- Гајење животиња (припрема, дистрибуција хране, мужа, брига о животињама),
- Послове одржавања (зграда, машина, инсталација итд.),
- Сопствени транспорт—обављен од стране радне снаге газдинства за потребе газдинства,
- Све неодвојиве непољопривредне секундарне активности (производња вина и маслиновог уља из властитог грочја и маслина).

Рад на газдинству искључује:

- Рад за потребе домаћинства (кућни послови) носиоца газдинства или чланова његове породице,
- Рад у шуми, послови у лову, рибарству или узгајању рибе без обзира да ли се обављају на газдинству или не (уколико се ови послови не могу измјерити посебно, укључују се у рад на газдинству),
- Одвојиве (посебне) непољопривредне секундарне активности, нпр. Обрада пољопривредних производа на газдинству (сирење, прерада воћа и сл.),
- Све непољопривредне активности (шумарство, рибарство итд.) И неке друге корисне (профитабилне) активности од стране носиоца или радне снаге газдинства.

Чланови пољопривредног газдинства и стално запослени

Носилац газдинства је физичко лице, група физичких лица или правно лице за чији се рачун и на чије име се води газдинство, а који је законски и економски одговоран за газдинство, тј. преузима економски ризик за газдинство.

Остали чланови пољопривредног газдинства су чланови породице и рођаци носиоца газдинства (супружник, дјеца, родитељи, фамилија стечена браком носиоца газдинства или чланова његове породице/родбина од супружника, зет, снаха, усвојени чланови), као и браћа и сестре носиоца газдинства, који су укључени у свакодневне активности на газдинству, без обзира на то да ли станују на газдинству и без обзира на то да ли су за свој рад на газдинству на неки начин плаћени или не.

Стално запослени на газдинству су сва лица која редовно, сваке седмице у референтном периоду, обављају рад на газдинству. У ову групу се укључују и лица која су редовно обављала послове у току једног дијела периода, а која нису била у могућности да раде читав период због било којег од слиједећих разлога: специјални услови производње на газдинству (специјализовани послови који се обављају одређени број мјесеци у години, као што је товљење стоке, узгој винове лозе и др.), одсутност због одмора, стручног оспособљавања, болести, несреће и сл.

У тебелу се уносе активности које се обављају за накнаду (плата, надница или друга врста плаћања укључујући и плаћање у природи, према врсти пружене услуге), као и активности које се обављају без накнаде.

У колони 1, под редним бројем 1, уписују се подаци о носиоцу газдинства. У редове од 2 до 10 уписани су редни бројеви лица 1-9 који се односе на лица која су радно ангажована на газдинству. У ове редове уписују се подаци за остале запослене чланове газдинства и стално запослена лица (без обзира на сродство са носиоцем газдинства).

У колону 2 уписује се укупан број радних дана потрошених у референтном периоду, искључиво за пољопривредне активности.

У колону 3 уписује се просјечан број радних часова у радним данима, потрошених искључиво на пољопривредне активности.

У колону 4 уписује се одговарајући број, према начину плаћања рада на газдинству:

- 1 неплаћено,
- 2 плаћено у новцу,
- 3 плаћено у натури и
- 4 плаћено у новцу и натури.

Табела 8.2. ПОВРЕМENO И СЕЗОНСКИ АНГАЖОВАНА ЛИЦА НА ГАЗДИНСТВУ
(од 1. децембра 2017. до 30. новембра 2018.)

Лица која нису стално запослена су она која нису радила сваке седмице на газдинству, у референтном периоду. Радни дан ових лица је сваки дан рада који је плаћен било којом врстом надокнаде (без слободних дана и боловања), а који траје 8 часова. Под повремено и сезонски ангажованим лицима сматрају се лица која су повремено радила на пољопривредном газдинству у референтном периоду.

У колону 1 се уписује укупан број радних часова утрошених на пољопривредном газдинству у референтном периоду, а у колону 2 уписује се укупна вриједност која је плаћена у новцу и у натури, изражено у КМ.

IV РАД НАКОН ЗАВРШЕНОГ АНКЕТИРАЊА

4.1. Анкетар

Када обиђе сва додијељена газдинства и за свако газдинство са Листе исправно попуни Упитник (без грешака и са попуњеним обавезним пољима), анкетар је завршио анкетирање.

По завршетку анкетирања свих газдинстава са Листе, а најкасније до 15. децембра, анкетар предаје контролору преостале упитнике који су попуњени након посљедње контроле. Заједно са упитницима, анкетар је дужан да преда контролору и овлашћење, Листу газдинстава и Методолошко упутство за анкетирање.

Такође, анкетар је дужан да потпише радни лист контролора, чиме потврђује број исправно попуњених упитника у Анкети.

4.2. Контролор

Контролор је дужан да проведе контролу попуњених упитника и изврши њихов пријем уколико се увјери у исправност и комплетност. У супротном, исправља грешке заједно са анкетаром или враћа анкетара у поновни обилазак газдинства.

Након завршеног анкетирања од стране свих додијељених анкетара и провјере цјелокупног материјала (исправљене све грешке у Упитницима), контролор је дужан да организује враћање опреме (овлашћење, Листа газдинстава, Методолошко упутство за анкетирање) и потписивање радног листа.

Опремену, као и потписани радни лист на основу кога се врши исплата, контролор враћа Заводу у року од седам дана по завршетку анкетирања.

Прилог: Кодна листа усјева

КОД УСЈЕВА	ВРСТА УСЈЕВА
100	Жита за зрно (укључујући сјеме)
101	Пшеница, меркантилна
102	Пшеница, сјеменска
103	Раж
104	Јечам
105	Зоб
106	Кукуруз зрно, меркантилни
107	Кукуруз зрно, сјеменски
108	Тритикале
109	Хељда
110	Суражица
111	Просо
112	Сирак
199	Остала жита н.п.
200	Индустријско биље
201	Уљана репица, зрно
202	Соја, зрно
203	Сунцокрет, зрно
204	Дуван, суви лист
205	Шећерна репа, корјен
206	Хмељ
299	Остало идустијско биље н.п.
300	Поврће, диње, лубенице и јагоде
301	Кромпир, меркантилни
302	Кромпир, сјеменски
303	Пасуљ, махуна
304	Грашак, махуна
305	Пасуљ, зрно
306	Грашак, зрно
307	Бијели лук
308	Црни лук
309	Купус
310	Кељ
311	Карфиол
312	Цвекла
313	Шаргарепа
314	Спанаћ
315	Зелена салата - под заштитом
316	Зелена салата на ораници
317	Парадајз за свјежу употребу - под заштитом
318	Парадајз за свјежу употребу на ораници
319	Парадајз за прераду на ораници
320	Паприка - под заштитом
321	Паприка на ораници
322	Краставац - под заштитом
323	Краставац на ораници
324	Блитва
325	Тиквице

КОД УСЈЕВА	ВРСТА УСЈЕВА
326	Тиква
327	Целер
328	Першун
329	Патлиџан
330	Праса
331	Лећа
332	Ротквице
333	Раштика
334	Диње
335	Лубенице
336	Јагоде - под заштитом
337	Јагоде на ораници
338	Брокула
339	Прокула
399	Остало поврће н.п.
400	Воће
401	Јабуре
402	Крушке
403	Шљиве
404	Трешње
405	Вишње
406	Дуње
407	Брескве
408	Нектарине
409	Кајсије
410	Орах
411	Љешњак
412	Бадем
413	Кестен
414	Смокве
415	Киви
416	Лимун
417	Мандарине
418	Маслине, стоне
419	Маслине за уље
420	Боровнице
421	Купине
422	Малине
423	Рибизле црне и црвене
424	Аронија
425	Брусница
426	Нар
427	Дуд
499	Остало воће н.п.
500	Грожђе
501	Стоно грожђе
502	Сорте грожђа за произ. квал. и висококвал. вина
503	Грожђе за остала вина

КОД УСЈЕВА	ВРСТА УСЈЕВА
600	Крмно биље
601	Жита пожњевена у зеленом стању
602	Силажни кукуруз
603	Дјетелине и смјесе дјетелина
604	Луцерка
605	Грахорица
606	Сточни грашак
607	Траве и смјесе трава (укључујући љуљ)
608	Травно-дјетелинске смјесе
609	Сточна репа
610	Сточни кел
611	Слатки лупин
699	Остало крмно биље н.п.
700	Травњаци
701	Сијено ливада
800	Ароматично, медицинско и зачинско биље
801	Лаванда
802	Камилица
803	Кадуга

КОД УСЈЕВА	ВРСТА УСЈЕВА
804	Нана
805	Рузмарин
806	Босиљак
807	Ловор
808	Смиље
809	Матичњак
899	Остало ароматично, медицинско и зачинско биље н.п.
900	Енергетски усјеви - Усјеви за обновљиве изворе енергије
901	Сви енергетски усјеви
1100	Расадници
1101	Воћни (укључујући јагодичасто и бобичасто воће)
1102	Лозни
1103	Цвијећа и украсног биља
1104	Расади поврћа (укључујући јагоде, диње и лубенице)
1105	Расад дувана
1200	Цвијеће, украсно биље и украсно дрвеће
1201	Цвијеће и украсно биље
1202	Божично и украсно дрвеће